

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark
jm@jm.dk

Kopi til
rwc@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
ANPE@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 18/00505-2

HØRING OVER LOVFORSLAG OM UDSKYDELSE AF REVISION AF LOGNINGSREGLERNE

9. MARTS 2018

Justitsministeriet har ved e-mail af 9. februar 2018 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til et udkast til lovforslag om ændring af lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven, udleveringsloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige (Ændring af revisionsbestemmelse).

Instituttet har følgende bemærkninger:

Retsplejelovens § 786, stk. 4, blev indført ved § 2 i lov nr. 378 af 6. juni 2002, som trådte i kraft den 15. september 2007. Ifølge lovens § 8, skulle justitsministeren i folketingsåret 2005-06 fremsætte forslag til revision af retsplejelovens § 786, stk. 4. Det blev imidlertid udskudt til folketingsåret 2009-10, ligesom revisionsbestemmelsen, der var en forudsætning for indførelsen af logningspligten i 2002, blev ændret og revision efterfølgende udskudt yderligere seks gange i en periode på over 10 år. Senest ved lov nr. 673 af 8. juni 2017.

Som det fremgår af nærværende lovforslag, har der ved hver af disse udskydelser været forskellige grunde til at udskyde revisionen.

Nærværende udskydelse og udskydelsen fra juni 2017 adskiller sig imidlertid fra de forrige, idet regeringen er klar over, at de danske logningsregler er i strid med EU's grundlæggende rettigheder.

I Tele2-dommen fra december 2016 udtalte EU-Domstolen, at e-databeskyttelsesdirektivets artikel 15 læst i lyset af EU-Chartrets artikel 7, 8, 11 og 52, stk. 1, er til hinder for nationale regler, der foreskriver en generel og udifferentieret lagring af samtlige kommunikationsdata vedrørende samtlige abonnenter og samtlige elektroniske kommunikationsmidler.

Det betyder, at de danske logningsregler er i strid med EU-retten. Justitsministeren ønsker imidlertid ikke at ophæve reglerne, før nye regler er klar.

EU-retten er ikke til hinder for at indføre mere målrettet logning, men EU-Domstolen anfører ikke i Tele2-dommen, hvordan nationale regler præcist skal udformes for at holde sig inden for EU-rettens rammer.

I juni 2017 udskød man derfor revisionen af de danske regler, da Justitsministeriet i dialog med de andre EU-medlemsstater var i færd med at udrede, hvorledes reglerne kunne tilpasses i lyset af dommen, og da Kommissionen var i færd med at udarbejde retningslinjer for, hvordan medlemsstaterne fortsat kan registrere borgernes teledata inden for rammerne af EU-retten.

Justitsministeren ønsker med nærværende forslag at udskyde revisionen endnu engang til folketingsåret 2018-19, da man fortsat afventer Kommissionens retningslinjer, som angiveligt vil foreligge i løbet af 2018. Justitsministeriet argumenterer for, at en sådan fælles proces er vigtig (1) for at sikre, at de nye regler holder sig inden for EU-rettens rammer, og samtidig kan bruges til at bekæmpe alvorlig kriminalitet, og (2) for at være med til at sikre, at telebranchen ikke pålægges unødige byrder.

Instituttet anerkender, at det som udgangspunkt kunne være fornuftigt at afvente Kommissionens retningslinjer, havde det ikke været for det faktum, at de gældende regler er klart i strid med EU's grundlæggende rettigheder, og at endnu en udskydelse derfor sker på bekostning af borgernes ret til privatliv og databeskyttelse.

Justitsministeren ønsker at undgå, at telebranchen pålægges unødige byrder, men forholder sig ikke til, at så længe de danske regler opretholdes, pålægger man telebranchen at registrere borgernes kommunikationsdata i strid med EU-retten, herunder at bære de økonomiske byrder forbundet med logningen.

Justitsministeren redegør også for, at der er belæg i dansk retspraksis for at vente "et års tid" på at udrede en EU-doms nærmere konsekvenser, herunder undersøge opfølgningen i andre lande, før man er forpligtet til at fremsætte lovforslag om ændring af dansk ret.

Instituttet skal her gøre opmærksom på, at det siden december 2016 har stået Justitsministeren klart, at de gældende logningsregler er i strid med EU's grundlæggende rettigheder. Selvom der er tvivl om, hvordan de nye regler skal udformes, så er der ingen tvivl om, at gældende praksis strider mod EU-retten, og at den derfor er ulovlig.

Uanset at regeringen igen udskyder revisionen af de gældende regler, kommer Kommissionen ikke til at omgøre EU-Domstolens dom. Generel og udifferentieret logning strider mod EU's grundlæggende rettigheder,

og det er på tide, at Danmark efterlever EU-Domstolens dom og ophæver de gældende logningsregler.

Der henvises til Justitsministeriets sagsnummer 2018-731-0024.

Med venlig hilsen

Louise Holck
VICEDIREKTØR

og

Anja Møller Pedersen
PHD STIPENDIAT